

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani
Judecător: I. Rabei
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

Dosarul nr. 2rac-471/16

ÎNCHEIERE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Denavia-TV” privind încasarea remunerației de autor, și cererea intervenientului principal Asociația Obștească „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Denavia-TV” privind încasarea remunerației ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 05 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Rîșcani din 21 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă

La 18 august 2014, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Denavia-TV” privind încasarea remunerației de autor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 21 octombrie 2011, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în conformitate cu prevederile art. 48 al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu drept de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune.

La 12.01.2012 Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a meid decizia cu nr.1/57 privind avizarea Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Createi Intellectuale,, în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi - de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari - autori, interpreți, producători, organizații de difuziune, care a fost

publicată în Monitorul Oficial din 20.01.2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12.09.2012, s-a stabilit faptul că reclamanta ANPCI este legal avizată prin decizia nr.1/57 din 12.01.2012.

Mai indică că, activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă presupune eliberarea de licențe din numele titularilor de drepturi de autor conexe și încasarea remunerației de autor, reclamanta a notificat pîrîtul despre necesitatea primirii licenței din numele titularilor de drepturi, prejudiciind astfel drepturile și interesele legale ale acestora, totodată, pîrîtul cauzează prejudicii și creează impedimente în activitatea legală a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

Menționează că, drepturile și interesele legale ale titularilor de drepturi au fost grav prejudiciate, s-a încălcat legislația în vigoare și s-a adus și prejudicii statului.

Mai indică că, în activitatea desfășurată de pîrît de retransmisie a serviciilor de programe și emisiuni televizate ce cade sub incidența art. 11 alin. (21) lit. h), 48 alin. (13) lit. e) și art. 37 Legea privind drepturile de autor și conexe, avea obligația să contacteze organizația de organizație de gestiune colectivă pentru primirea licenței, achitarea remunerației echitabile a drepturilor patrimoniale de autor și conexe și să prezinte rapoarte privind serviciul de programe retransmise pentru a fi distribuit remunerația acumulată de organizație de gestiune colectivă către autori, interpreți și organizații de difuziune.

Cere, reclamantul încasarea de la SRL „Denavia-TV” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” 5,6% din toate sumele încasate, cu titlu de remunerație echitabilă pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe în perioada 20.01.2012 - 11.04.2014, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, obligarea pîrîtului să prezinte reclamantului rapoartele de valorificare a drepturilor de autor și conexe pe perioada 20.01.2012 - 11.04.2014.

La 30 septembrie 2014, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) a înaintat cerere privind încuviințarea intervenirii în proces în calitate de intervenient principal.

Întru soluționarea corectă a litigiului pornit de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și pentru a evita încălcarea drepturilor terțelor persoane, consideră a fi strict necesară atragerea Asociației Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA) în proces în calitate de intervenient principal.

În motivarea cererii Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” a indicat că, potrivit deciziei nr. 2/2146 din 05.12.2012, a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intellectuală publicată în Monitorul Oficial la data de 11.12.2012, ORDA a fost avizată în conformitate cu Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe extinse pentru următoarele categorii de drepturi, dreptul la comunicare publică prin eter și cablu, dreptul la comunicarea publică prin internet, dreptul la retransmitere prin eter și cablu.

Conform deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, au fost avizate toate organizațiile de gestiune colectivă să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune. Iar potrivit

deciziei nominalizate ORDA a fost investită cu dreptul de a elibera licențe extinse beneficiarilor pentru anul 2014.

Utilizatorii de opere muzicale, în procesul desfășurării activității lor, sunt obligați să dețină așa numitele licențe extinse. Dreptul de a elibera licențe extinse a revenit doar ORDA.

Menționează că, „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a fost avizată la 12.01.2012 de către AGEPI de a colecta remunerația doar pentru drepturile de autor și conexe ale membrilor săi.

Reieșind din deciziile de avizare ale AGEPI este evident faptul că, ORDA are dreptul să înainteze propriile pretenții față de SRL „Denavia TV”. SRL „Denavia TV” urmează să achite ORDA remunerația pentru dreptul de autor și conexe potrivit tarifelor legale pentru următoarea perioadă de la 01.01.2013 pînă la 04.10.2013, de la 05.10.2013 pînă la 31.12.2013.

Menționează că, pentru perioadele enumerate pîrîtul urmează să obțină licența eliberată de ORDA pentru valorificarea operelor muzicale, așa cum prevăd deciziile AGEPI și nu așa cum solicită Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” neținînd cont de absolut nici o reglementare legală, de nici una din deciziile AGEPI și bazîndu-se doar pe declarații eronate și abuzive.

Mai indică că, la 11.10.2012, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” s-a adresat către AGEPI cu cerere de chemare în judecată prin care a solicitat obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să modifice decizia nr.1/57 din 12.01.2012, cu excluderea din textul deciziei a sintagmei „gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații. Cererea de chemare în judecată a fost respinsă prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, la 01.11.2013, hotărîrea fiind irevocabilă. Astfel, prin această cerere, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a recunoscut că, a fost avizată să colecteze remunerația de autor în limita membrilor săi. Pentru ceilalți titulari de drepturi doar ORDA este în drept să colecteze remunerația cuvenită, inclusiv de la SRL „Denavia”.

Indică, că pîrîtul pe dosar a încălcat deciziile AGEPI și prevederile legale, refuzînd să răspundă apelurilor repetate ale ORDA, refuzînd să încheie contactul/licența pe care în mod obligatoriu urma să-1 dețină pentru a putea difuza muzica națională și internațională. În lipsa unui consimțămînt exprimat în baza unui contact de autor, se constată cert faptul încălcării de către pîrît a dreptului de autor al autorilor/interpreților reprezentați de ORDA și a celor ce cad sub incidența licenței extinse.

Menționează că, la 06.06.2013, ORDA a expediat în adresa pîrîtului o pretenție prin care a solicitat respectarea Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin încheierea unui contact de autor și achitarea remunerației pentru încălcarea drepturilor autorilor/interpreților, dar din motive necunoscute și lipsa cărorva acțiuni din partea pîrîtului acest fapt nu a avut loc.

Indică că, ORDA se vede în drept, în calitate de reprezentant al autorilor/interpreților al căror drepturi au fost încălcate, să solicite de la pîrît suma de 500 000 lei în calitate de compensație pentru dreptul de autor și drepturile conexe încălcate.

Menționează că, radiodifuzorii din Republica Moldova, potrivit deciziei CCA nr. 51 din 12.07.2007 sunt obligați ca în serviciile de programare să folosească creații muzicale autohtone care vor constitui nu mai puțin de 30% din volumul total al emisieii muzicale, cu distribuire uniformă pe parcursul zilei de emisie. Nu este de neglijat și faptul că, de fapt, ORDA are dreptul la încasarea remunerației pentru întregul repertoriu muzical, deci inclusiv și cel internațional, deoarece are drept de gestiune extinsă.

Solicită Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, atragerea în proces în calitate de intervenient principal a Asociației Obștești „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, respingerea cererii înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, constatarea încălcării de către SRL „Denavia-TV” a drepturilor de autor și a drepturilor conexe a autorilor/interpreților reprezentați de ORDA și încasarea de la SRL „Denavia-TV” în beneficiul Asociației Obștești „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” a remunerației în mărime de 500 000 lei.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani din 30 decembrie 2014, cererea înaintată de Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” privind intervenția principală în cauza civilă intentată la cererea Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva SRL „Denavia-TV” privind încasarea remunerației de autor, a fost admisă spre examinare în fond (f.d. 61-62 vol. I).

La 08 iunie 2015, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a înaintat cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea forțată de la SRL „Denavia-TV” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” 5,6% din toate sumele încasate de pîrît, cu titlu de remunerație echitabilă pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe în perioada 20.01.2012 - 31.12.2014, suma de 150 000 lei sub formă de compensație pentru fiecare drept încălcat și suma de 150 000 lei prejudiciul moral și cheltuielile de judecată. Obligarea pîrîtilui să prezinte rapoartele cu privire la valorificarea operelor, interpretărilor și fonogramelor, ocrotite de dreptul de autor și drepturi conexe.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani din 21 ianuarie 2016:

-A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva SRL „Denavia-TV” cu privire la încasarea a 5,6% din toate sumele încasate, cu titlu de remunerație echitabilă pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe și a sumei de 50000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, și a cheltuielilor de judecată;

-A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea intervenientului principal Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” împotriva SRL „Denavia-TV” cu privire la încasarea remunerației ce decurg din dreptul de autor și drepturile conexe în valoare de 500000,00 lei.

La 01 februarie 2016, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat apel împotriva hotărârii date, completîndu-l la 24 mai 2016, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și a fost menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani din 21 ianuarie 2016.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 01 septembrie 2016, în termenul prevăzut de lege, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” să fie admise integral. Cu încasarea forțată de la SRL „Denavia-TV” în beneficiul Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” 5,6% din toate sumele încasate de pîrît, cu titlu de remunerație echitabilă pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe în perioada 20.01.2012 - 31.12.2014, suma de 150 000 lei sub formă de compensație pentru fiecare drept încălcat și suma de 150 000 lei prejudiciul moral și cheltuielile de judecată. Obligarea pîrîtilor să prezinte rapoartele cu privire la valorificarea operelor, interpretărilor și fonogramelor, ocrotite de dreptul de autor și drepturi conexe.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a indicat că atât instanța de apel cît și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat normele de drept material.

La 24 octombrie 2016, SRL „Denavia-TV” a prezentat referință pe marginea recursului declarat, solicitînd declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei

care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță